

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21.05.1993, sp. zn. 7 Tz 97/91, ECLI:CZ:VSPH:1993:7.TZ.97.1991.1

Číslo: 51/1993

Právní věta: Jestliže bylo trestní stíhání v důsledku amnestie zastaveno a rozhoduje se o zabrání věci podle § 73 tr. zák., musí být splněny podmínky § 55 odst. 1 tr. zák. stran věci, což mimo jiné znamená, že je třeba také řešit jako předběžnou otázku, zda byla jednáním obviněného naplněna skutková podstata některého trestného činu.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 21.05.1993

Spisová značka: 7 Tz 97/91

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zabrání věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 55 odst. 1
§ 73

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51

Jestliže bylo trestní stíhání v důsledku amnestie zastaveno a rozhoduje se o zabrání věci podle § 73 tr. zák., musí být splněny podmínky § 55 odst. 1 tr. zák. stran věci, což mimo jiné znamená, že je třeba také řešit jako předběžnou otázku, zda byla jednáním obviněného naplněna skutková podstata některého trestného činu.

(Rozsudek Vrchního soudu v Praze z 21. května 1993 sp. zn. [7 Tz 97/91](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČR, Vrchní soud v Praze zrušil usnesení Okresního soudu v Olomouci z 16. 2. 1989 sp. zn. 3 T 271/88 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Obžalobou okresního prokurátora v Olomouci ze dne 5. 10. 1988 sp. zn. 1 Pv 865/88 byli obvinění J. V. a V. L. žalováni pro trestný čin obecného ohrožení podle § 180 odst. 1 tr. zák., kterého se měl obviněný J. V. dopustit tím, že v listopadu 1987 zakoupil za 10 000 Kčs v Dětrichově, okr. Olomouc

od V. L. vyřazený větroň typu Šohaj 425, který si opravil a vybavil motorem, a s takto upraveným letadlem bez povolení od poloviny března do 14. 5. 1988 v prostoru obcí Žerotín, Pňovice, Dětrichov a Strukov, okr. Olomouc, nedovoleně létal, přičemž dne 14. 5. 1988 při letu havaroval poblíž obce Strukov; obviněný V. L. se měl podle této obžaloby téhož trestného činu dopustit tím, že dne 25. 8. 1983 získal od L. G. vyřazený větroň typu Šohaj 425 imatrikulačních znaků OK 5433, větroň si opravil a vybavil motorem a s takto upraveným větronem bez povolení ve více případech do listopadu 1987 v prostoru obcí Žerotín, Pňovice, Dětrichov a Strukov, okr. Olomouc, nedovoleně létal.

Usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 3. 11. 1988 sp. zn. 3 T 271/88 bylo trestní stíhání obou obviněných podle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. z důvodu § 11 odst. 1 tr. ř. zastaveno, neboť se na žalovaný trestný čin vztahovalo ustanovení čl. IV odst. 1 písm. c) rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 27. 10. 1988 o amnestii. Toto usnesení ohledně obou obviněných nabylo právní moci dnem 15. 11. 1988.

Dne 25. listopadu 1988 podal u Okresního soudu v Olomouci okresní prokurátor návrh na zabránění věci podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. zák. zajištěných v přípravném řízení a odkázal na seznam věcí z vyšetřovacího spisu.

Jde o tyto věci :

1. demolované části havarovaného větroně typu Šohaj 425,
2. podvozek rámové konstrukce uzpůsobený pro převoz větroně, odňatý při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988,
3. čtyři kusy měřicích přístrojů dříve namontovaných na havarovaném větroně Šohaj 425, odňatých při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988,
4. kulatý měřicí přístroj - rychloměr (s rozbitým sklem), odňatý při domovní prohlídce u J. V. dne 16. 6. 1988,
5. motor zn. Trabant, výr. č. 65 245541, odňatý při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988,
6. domácky zhotovený výfuk k motoru a nádržka na benzin, odňaté při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988,
7. magnetozapalování (rozebrané) k motoru zn. Trabant, odňaté při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988,
8. vrtule (na jednom konci poškozená), odňatá při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988,
9. konstrukce podvozku ze 3 kusů bantamových kol zn. Barum, rozměru 12 x 4 pro závěsný kluzák Rogallo, odňatá při domovní prohlídce u M. V. dne 16. 6. 1988 a
10. 3 kusy bantamových pneumatik (2 o rozměrech 350 x 135 se vzdušnicemi, 1 o rozměru 265 x 85 bez vzdušnice), odňaté při domovní prohlídce u otce obviněného V. L. dne 17. 6. 1988.

O tomto návrhu rozhodl Okresní soud v Olomouci usnesením ze dne 16. 2. 1989 sp. zn. 3 T 271/88 tak, že podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. zák. se shora uvedené věci zabírají s výjimkou položky 9. - konstrukce podvozku s třemi kusy bantamových kol a položky 10. - tři kusy bantamových pneumatik. Vlastníkem zabraných věcí pod položkami 1. až 8. se podle § 73 odst. 2 tr. zák. stal stát. Toto usnesení nabylo ohledně obviněného J. V. právní moci dnem 21. 2. 1989.

Proti tomuto pravomocnému usnesení Okresního soudu v Olomouci podal generální prokurátor České republiky ve prospěch obviněného J. V. stížnost pro porušení zákona. V jejím odůvodnění uvedl, že okresní prokurátor v Olomouci podal na obviněného J. V. obžalobu pro trestný čin obecného ohrožení podle § 180 odst. 1 tr. zák., hlavní líčení však ve věci nařízeno nebylo a soud trestní stíhání tohoto obviněného zastavil proto, že s ohledem na vyhlášení amnestie prezidenta republiky ze dne 27. 10. 1988 se jeho trestní stíhání stalo nepřipustným. Obviněný V. nevyužil svého práva žádat o pokračování v trestním stíhání (§ 11 odst. 2 tr. ř.), a proto nebyl učiněn pravomocný výrok o jeho vině tímto trestným činem. Okresní soud v Olomouci si měl proto před rozhodnutím o zabrání věci vyšetřit otázku naplnění skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení podle § 180 tr. zák. jako otázku předběžnou. I kdyby přitom došlo k zjištění, že tato skutková podstata jednáním obviněného J. V. naplněna byla, pak pro postup podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. zák. nebyly dány předpoklady, uvedené v ustanovení § 55 odst. 1 tr. zák. Stížnost pro porušení zákona konečně vytýká napadenému usnesení Okresního soudu v Olomouci, že před rozhodováním ve smyslu § 73 tr. zák. si náležitě neujasnil ani otázku vlastnického vztahu k zabíraným předmětům.

Vrchní soud v Praze přezkoumal v rozsahu uvedeném v ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. správnost rozhodnutí Okresního soudu v Olomouci, jakož i řízení, které mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného J. V.

Je třeba dát za pravdu stížnosti pro porušení zákona, že rozhodování Okresního soudu v Olomouci ve smyslu § 73 odst. 1 tr. zák. mělo předcházet předběžné posouzení, zda jednáním obviněného J. V. byla naplněna skutková podstata trestného činu obecného ohrožení podle § 180 odst. 1 tr. zák. Jestliže bylo trestní stíhání v důsledku amnestie zastaveno a rozhoduje se o zabrání věci podle § 73 odst. 1 tr. zák. musí být stran této věci splněny podmínky § 55 odst. 1 tr. zák. To mimo jiné znamená, že musel být spáchán ve vztahu k této věci čin naplňující znaky některého trestného činu.

Trestného činu obecného ohrožení podle § 180 odst. 1 tr. zák. se dopustí ten, kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší obecné nebezpečí anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění. Příkladmo je potom pojem "obecného nebezpečí" vymezen v ustanovení § 179 odst. 1 tr. zák., podle kterého jde o vyvolání požáru nebo povodně nebo škodlivého účinku výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných, podobně nebezpečných látek nebo sil, nebo jiného podobného nebezpečného jednání, při němž jsou vydáni lidé v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví, nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu. Obecné nebezpečí přitom nastává teprve tehdy, staneli se hrozba uvedeného následku již zcela konkrétní a bezprostřední, nepostačuje zde hrozba jenom vzdálená nebo abstraktní.

Je sice pravdou, že v posuzovaném případě obviněný J. V. létal s větroněm, jehož technická způsobilost nebyla příslušnými orgány schválena, v rozporu s předpisy byl tento větroň opatřen motorem, nebyl imatrikulován ani opatřen identifikačními znaky, lety se vymykaly dispečerskému řízení a obviněný navíc nebyl ani držitelem potřebného oprávnění k létání. Z provedených důkazů však nevyplývá, že by v souvislosti s touto nedbalostí obviněného J. V. došlo dne 14. 5. 1988 a při letech předchozích k situaci, v níž by bezprostředně hrozily následky uváděné v ustanovení § 179 odst. 1 tr. zák.

Pro zabrání popisovaných věcí podle § 73 tr. zák. proto nebyly splněny podmínky.

Nutno souhlasit i s názorem uvedeným v projednávané stížnosti pro porušení zákona, že v úvahu nepřicházelo ani zabrání věcí podle § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák., když drak větroně při havárii byl zcela zničen a ostatní věci, jež byly zabráný, žádné nebezpečí pro bezpečnost lidí nebo majetku nebo jiný obdobný obecný zájem nepředstavovaly.

Okresní soud v Olomouci při rozhodování o zabrání věcí pochybil i v tom, že náležitě neobjasnil

otázku vlastnického vztahu k zabraným věcem a nezkoumal, které osoby by mohly být rozhodnutím ve věci přímo dotčeny. Šlo by především o syna obviněného M. V. a také manželku obviněného J. V. a jeho syna M. V., jimž v řízení o zabránění věci náležela práva zúčastněných osob, které měly být k veřejnému zasedání předvolány (§ 233 odst. 1 tr. ř.).

Z výše uvedených skutečností je patrné, že Okresní soud v Olomouci v tomto případě nedodržel ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. , podle kterého orgány činné v trestním řízení postupují tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci a při svém rozhodování z něho vycházejí. Objasňují se stejnou pečlivostí okolnosti svědčící proti obviněnému i okolnosti, které svědčí v jeho prospěch, a provádějí v obou směrech důkazy, nevyčkávajíce návrhů stran.

Vrchní soud v Praze ze shora uvedených důvodů podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil zjištěné porušení zákona a podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil v celém rozsahu napadené usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 2. 1988 sp. zn. 3 T 271/88. Zároveň zrušil i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Za splnění podmínek § 270 odst. 1 tr. ř. pak Vrchní soud v Praze přikázal Okresnímu soudu v Olomouci, aby věc znovu v potřebném rozsahu projednal a rozhodl.